in Decreto S. C. rituum : *Sacerdotes etiam regulares diebus, quibus propria officia recitant sub ritu duplici, celebrantes in alienis ecclesiis, quando peragitur festum cum solemnitate et concursu populi, debent celebrare Missas, conformando se ritui, et colori earumdem ecclesiarum. In aliis vero diebus possunt ; sed quando prohibentur Missæ votivæ, vel defunctorum, debent se uniformare salt em quoad colorem* 2. Jun. 1701. a pud *Merati in Ind. Decr. n.* 558.

25. Notandum quod ss. Eucharistiæ Sacramentum nequit in aliis ecclesiis servari, quam in parochialibus, sine dispensatione s. Sedis, cum non possint eam largiri Ordinarii, ut docent Barbosa Pignatel. et alii apud Card. Petra (1), qui de hoc plures refert Decisiones S. C. tam respectu hospitalium, quam conservatorioum, ac etiam ecclesiarum quæ sunt intra fines parochiæ, aut in ruribus, ad quas accedunt parochi ad Missas celebrandas ; licentiam enim (ait Petra) servandi Eucharistiam in hujusmodi ecclesiis, sive capellis S. C. tum solum concedit, cum in ipsis est populi concursus, et præsertim si illæ a parochia distant. Deinceps Benedictus XIV. in Constitut. *Quam vis justo*, edita sub die 30. April. 1749. (vide Bullar. *tom.* 3) expresse declaravit largitionem præfatæ licentiæ privative spectare ad Sedem apostolicam, his verbis : *Quoniam vero hujusmodi gratiæ concedendæ* (hoc est servandi ven. Sacramentum) *jus ad nos et apostolicam Sedem privative pertinet, quod innuit Decretum superius relatum, et canonica docet disciplina, juxta quam sacrosancta Eucharistia in ecclesiis, quæ parochiales non sunt, retineri non potest absque præsidio apostolici Indulli, vel immemorabilis consuetudinis, quæ hujusmodi Indulti præsumptionem inducit.* Dixit tamen S. C. satis esse possessionem 40. annorum cum titulo putativo, quia hoc temporis spatium sufficit ad licentiam apostolicam præsumendam; sed addit quod, si constat s. Eucharistiam retineri ex sola Ordinarii licentia, tunc nec etiam centenaria, aut immemorabilis possessio prodesset. Hæ decisiones ab eodem Petra afferuntur. 26. Notandum ultimo cum Merato (2), Corset. Tonell. et Bisso, *quod* sacerdos, post quam Moniales *sunt* communicatæ, non debet pyxide eas benedicere, sed tantum manu, posita pyxide super palla, stans adhuc ante fenestrellam eo modo quo alii fideles post Communionem benedicuntur; nam tantum infirmi benedicuntur cum Sacramento, qui pro Viatico communicantur, ut præscribitur in Rituali romano. Item advertendum ex Decreto dato 15. Sept. 1736, apud *Meratum in Indice n.* 696. præscribi : *In communione Monialium habentium fenestrellam in parte Evangelii, sacerdos debet descendere et reverti per gradus anteriores, et non laterales altaris.*

(1) Barbosa in Trid. sess. 13. c. 6. de Euchar. Pignatell. Cons. 86. v. 16 Petra t. 3. in Cont. I. Urb. VII. pag. 166. ex n. 30.

(2) Merat. part. 2. tit. 10. n. 33. in fin, v. Clausa pyxide, p. 351.

INDEX

RERUM QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR

Introductio 1

TRACT. I. DE CONSCIENTIA

Cap. I. *De conscientia recta, erronea, perplexa, et scrupulosa.* 2
Cap. II. *De conscientia dubia.* 6
Cap. III. *De conscientia probabili.* 8

TRACT. II. DE LEGIBUS.

Cap. I. *De natura legis.* 32
Cap. II. *De obligatione quam inducit lex.* 37
Cap. III. *De iis qui possunt leges ferre.* 42
Cap. IV. *De iis qui tenentur legibus* 44
Cap. V. *Quæ causæ excusent a præcepti transgressione* 45
Cap. VI. *De dispensatione.* 46
Punct. I. *De iis qui possunt dispensare.* 48
Punct. II. *Quot modis potest cessare dispensatio.* 50
Cap. VII. *De legis cessatione, interpretatione et epikeia.* 51
Cap. VIII. *De consuetudine.* 54

TRACT. III. DE ACTIBUS HUMANIS, ET PECCATIS

Cap. I. *De actibus humanis.* 56
Cap. II. *De peccatis.* 59
Punct. I. *De peccatis in genere.* ib.
Punct. II. *De peccatis in particulari, de desiderio, complacentia, et delectatione morosa.* 67
Punct. III. *De peccatorum distinctione. I. Quoad speciem, II. quoad numerum.* 70
Punct. IV. *De peccato mortali et veniali.* 73

TRACT. IV. DE PRIMO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. I. *De virtutibus theologalibus.* 75
Cap. II. *De charitate erga proximum.* 78
Punct. I. *De dilectione inimicorum.* 79
Punct. II. *De eleemosyna.* ib.
Punct. III. *De fraterna correctione.* 80
Punct. IV. *De scandalo.* 81
Punct. V. *De cooperatione materiali.* 82
Cap. III. *De religione, et vitiis ei oppositis.* 83
Punct. I *De superstitione.* ib.
Punct. II. *De irreligiositate.* 85

TRACT. V. DE SECUNDO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. I. *De blasphemia.* 90
Cap. II. *De juramento.* 107
Cap III. *De voto.* 110

TRACT. VI. DE TERTIO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. I. *De obligatione tertii præcepti memento etc.* 118
Cap. II. *De abstinentia ab operibus servilibus.* 120
Punct. I. *De operibus prohibitis in die festo* ib.
Punct. II. *De casibus quibus permittuntur opera servilia die festo.* 121

Cap. III. *De obligatione odiendi sacrum.* 124
Punct. I. *Quomodo huic obligationi satisfaciendo est.* ib.
Appendix *de oratoriis privatis.* 128
Punct. II. *Quæ excusant ab auditione Sacri.* 130

TRACT. VIII. DE QUARTO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. I. *De filiorum obligatione.* 132
Cap. II. *Ad quid tenentur parentes et fratres.* 133
Cap. III. *Ad qui tenentur domini servi et conjuges.* 134
Cap. IV. *Ad quid tenentur pastores animarum.* 137
Punct. I. *De paroch. obligationibus.* ib.
Punct. II. *De Episcopi muneribus.* 149

TRACT. VIII. DE QUINTO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. I. *De occisione sui ipsius.* 159
Cap. II. *De occisione proximi.* 162
Cap. III. *De duello et bello.* 175
Punct. I. *De duello.* ib.
Punct. II. *De bello.* 176

TRACT. IX. DE SEXTO PRÆCEPTO DECALOGI

Punct. I. *De tactibus, aspectibus et verbis turpibus.* 178
Punct. II. *De actibus turpibus consummatis naturalibus.* 180
Punct. III. *De actibus turpibus consummatis contra naturam.* 183

TRACT. X. DE SEPTIMO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. I. *De justitia jure et dominio.* 186
Cap. II. *De furto.* 192
Punct. I. *De essentia furti.* ib.
Punct. II. *De quantitate furti ut sit materia gravis.* 194
Cap. III. *De restitutione.* 198
Punct. I. *Unde oritur restitutio, et ob quam culpam illa debetur.* ib.
Punct. II. *De iis qui restituere tenentur.* 200
Punct. III *Cui facienda est restitutio.* 206
Punct. IV. *Quid restitueudum est a possessore bonæ fidei, et quid a possessore malæ fidei.* 209
Punct. V. *Quid restituendum pro homicidio.* 212
Punct. VI. *Quid restituendum ob stuprum.* 214
Punct. VII. *Quid restitui debet ob adulterium.* 217
Punct. VIII. *De tempore et modo restitutionis.* 219
Punct. IX. *De ordine personarum quibus restitutio prius facienda est.* 220
Punct. X. *Quæ causæ excusant a restitutione.* 222
Cap. IV. *De contractibus.* 225
Punct. I. *De contractu in genere.* ib.
Punct. II. *De promissione et donatione.* 227
Punct. III. *De commodato precario et deposito.* 229
Punct. IV. *De mutuo et usura.* 230
Punct. V. *De emptione et venditione.* 231
Punct. VI. *De negotiatione.* 242
Punct. VII. *De censu.* 241
Punct. VIII. *De cambio, locatione, emphyteusi, feudo et libello.* 243
Punct. IX. *De sponsione et ludo.* 245
Punct. X. *De societate.* 247
Punct. XI. *De assecuratione, fidejussione, pignore, hypotheca, tutela, et testamentis.* 249

TRACT. XI. DE OCTAVO PRÆCEPTO DECALOGI

Cap. unic. *De judicio temerario, contumelia et detractione.* 251
Punct. I. *De judicio temerario.* ib.
Punct. II. *De contumelia.* ib.
Punct. III. *De detractione.* 252

TRACT. XII. DE PRÆCEPTIS ECCLESIÆ.

Cap. I. *De jejunio ecclesiastico.* 257
Punct. I. *De jejunii obligatione.* ib.
Punct. II. *De causis excusantibus a jejunio.* 266
Cap. II. *De præcepto confessionis et communionis annuæ.* 274

TRACT. XIII. DE PRÆCEPTIS PARTICULARIBUS CERTO HOMINUM STATUI PROPRIIS

Cap. I. *De statu religioso.* 276
Punct. I. *De obligatione professionis religiosæ.* ib.
Punct. II. *De votorum obligatione.* 278
Punct. III. *Cuinam ingredi religionem vetitum est.* 285
Cap. II. *De statu clericali.* 288
Punct. I. *Cuinam conferri possint et debeant beneficia.* ib.
Punct. II. *De qualitate et obligatione beneficiatorum, et quot modis beneficia amittuntur.* 293
Cap. III. *De statu, et officiis nonnullorum sæcularium.* 301
Punct. I. *De judicibus et scribis.* ib.
Punct. II *De advocatis, et procuratoribus.* 304
Punct. III *De accusatoribus, testibus et reo.* 306

TRACT. XIV. DE SACRAMENTIS IN GENERE ET PRÆSERTIM DE BAPTISMO ET CONFIRMATIONE.

Cap. I. *De sacramentis in genere.* 312
Cap. II. *De sacramento baptismi.* 314
Punct. I. *De materia forma et ministro baptismi.* ib.
Punct. II. *De iis qui baptizare possunt.* 320
Punct. III. *De patrinis et eorum munere.* 523
Cap. III. *De confirmatione.* 326

TRACT. XV. DE SACRAMENTO EUCHARISTIÆ

Cap. I. *De essentia eucharistiæ.* 332
Cap. II. *De administ. eucharistiæ.* 334
Cap. III. *De perceptione eucharist.* 339
Punct. I. *De obligatione sumendi eucharistiam.* ib.
Punct. II. *De animæ dispositione.* 340
Punct. III. *De dispositione corporis.* 345
Cap. IV. *De sacrificio missæ.* 354